

T.C.
ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
8. İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2019/3004
KARAR NO : 2020/363

Tarih: 12.03.2020
Sayı: 2584

İSTİNAF BAŞVURUSUNDA

BULUNAN (DAVACILAR) : 1- 4 K OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ LTD.ŞTİ.

2- ATİK OTOMOTİV TİC.LTD.ŞTİ.

VEKİLİ : AV. AHMET SERT (E-Tebligat)

KARŞI TARAF (DAVALI) : REKABET KURUMU
Üniversiteler Mah. 1597. Cadde No:9 Bilkent/Çankaya/ANKARA

VEKİLİ : AV. MEHMET ALİ ERKAN - Aynı yerde

MÜDAHİL (DAVALI YANINDA) : YÜCE AUTO MOTORLU ARAÇLAR TİCARET A.Ş.

VEKİLLERİ : AV. MUSTAFA ŞIVGIN, AV. M. KÜBRA ŞIVGIN
Eesentepe Mah. Büyükdere Cad. No:157 Kat:3 Daire:11
Şişli - İSTANBUL

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı şirketler tarafından, SKODA marka araçların distribütörlüğünü yapan Yüce Auto Motorlu Araçlar Ticaret A.Ş.'nce bayilere eşit ve adil davranılmaması suretiye 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Gurup Muafiyeti Tebliği'ne aykırı hareket edildiği iddiası ile şirket hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun gereğince cezai işlem uygulanması talebi ile yapılan başvurunun, aynı Kanunun 41. maddesi uyarınca raddine ve soruşturma açılmamasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 16.11.2016 tarih ve 16-39/649-290 sayılı kararının iptali istemiyle açılmış olan davada; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi, 5. maddesi ile 40 ve 41. maddelerinde yer alan düzenlemeler yanında Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (Tebliğ No: 2005/4)'in 1., 2. ve 4. maddelerinde yer alan düzenlemelerden bahisle; uyuşmazlık konusu olayda davacı şirketlerin davalı idareye 22.08.2016 tarihli başvurularında özetle; "SKODA marka otomotiv araçlarının Türkiye distribütörlüğünü yapan Yüce Auto Motorlu Araçlar Ticaret A.Ş. (YÜCE AUTO) ile davacılar arasında "Yetkili Satıcı Sözleşmesi" ve "Yetkili Servis Sözleşmesi" bulunduğu ve davacıların söz konusu sözleşmelerin feshedildiği 28.02.2016 tarihine kadar sözleşme ve genel hükümlere tabi kaldıkları ve sözleşmeye aykırı herhangi bir davranışta bulunmadıkları, YÜCE AUTO tarafından, 20.11.2013 tarihinde kendi internet sayfasında yayımlanan "Yetkili Satıcılık Kalite Standartları ve Yönetmelikler Kitapçığı'na (KSYK) dayanılarak, başvuru sahiplerinin de aralarında yer aldığı SKODA bayilerine "Yatırım İnşaat Programı" dayatması yapıldığı ve 28.02.2014 tarihinde "Yetkili Satıcı Taahhüdüne İlişkin Protokol" başlıklı belgenin imzalandığı, böylece imza tarihinden itibaren en geç 2 yıl sonunda, Protokol Eki "Yatırım İnşaat Programına uygun inşaatın yapımının taahhüt edildiği, davacılardan Atik Otomotiv Tic. Ltd. Şti.'nin (ATİK) kentsel dönüşüm alanı içinde kendisine ait gayrimenkulde showroom/plaza inşaatı için çalışmalar yürüttüğü, bu çalışmalara ilişkin ilgili idari makamlardan alınan belgelerin YÜCE AUTO Bayi Geliştirme Bölümü ile paylaşıldığı, ancak YÜCE AUTO'nun bu süreçteki maddi ve manevi emeği yok sayarak kentsel dönüşüm

T.C.
ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
8. İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2019/3004
KARAR NO : 2020/363

sürecinde idari makamlardan kaynaklanan gecikmeleri görmezden geldiği ve 28.02.2016 tarihinde ATİK ile olan sözleşmelerini feshettiği, diğer başvuru sahibi 4 K Otomotiv Tic. Ltd. Şti. (4 K) tarafından, protokol kapsamında hazırlanan projenin YÜCE AUTO'ya sunulduğu, YÜCE AUTO yetkilisi tarafından işaret edilen hususlar üzerine projenin revize edildiği, aynı yetkili tarafından talep edilen revizyonun yapıldığının teyit edilerek "30 cm'lik genişletmenin hangi metodoloji ile yapılacağına bildirilmesinin..." talep edildiği, ancak ilgili proje müellifince aynı gün yapılan açıklamaya YÜCE AUTO tarafından herhangi bir yanıt verilmediği, aylar sonra YÜCE AUTO yetkilisi tarafından sözlü olarak ilgili açıklamaların kabul edilmediğinin ve bu nedenle projenin onaylanmadığının belirtildiği, bunun üzerine 4 K tarafından ikinci bir projenin hazırlandığı ve YÜCE AUTO'ya gönderildiği, ancak söz konusu ikinci projeye ilişkin olarak YÜCE AUTO tarafından herhangi bir görüş bildirilmediği veya geri dönüş yapılmadığı, benzer şekilde, aylar sonra YÜCE AUTO tarafından 31.10.2014 tarihinde noter kanalıyla "süre doldu, yetkili satıcı ve yetkili servis sözleşmeleriniz 28.02.2016 tarihi itibarıyla fesh olacak" ifadesini içeren bir bildirim yapıldığı, bildirim ardından 4 K tarafından hazırlanan cevabi ihtarname üzerine 2015 yılı Mayıs ayında YÜCE AUTO ve 4 K yetkilileri arasında bir görüşme yapıldığı, bu görüşmede "İkinci projeniz de onaylanmadı, Mersin ilinde yeni bir bayi bakacağız." denildiği ve projenin hangi sebeple onaylanmadığı hususunda herhangi bir açıklama yapılmadığı, 17.02.2016 tarihinde gönderilen yazı ile sözleşmelerin fesih olunacağına tekrar bildirildiği ve 28.02.2016 tarihinde ilgili teşebbüsün bayiliğinin sona erdiği, YÜCE AUTO tarafından, 25.02.2016 tarihinde başvuru sahiplerine, içeriğinde "bayiden gelen talep üzerine sözleşmelerin sona erdiğine" dair ibarenin yer aldığı "Fesih Protokolü" ile "bayinin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar nedeniyle ve bayinin kendi talebiyle sözleşmelerin feshedildiğine" dair ibarenin yer aldığı "ibraname" başlıklı belgelerin imzalatılmak istendiği, ancak başvuru sahiplerinin söz konusu belgeleri imzalamadığı, 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2005/4 sayılı Tebliğ) uyarınca, sağlayıcı ile dağıtıcı veya yetkili servis arasında yapılan anlaşmanın belirsiz bir süre için yapılması halinde feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olmasına ilişkin düzenlemenin YÜCE AUTO tarafından şeklen uygulandığı; ancak söz konusu bu sürenin verilmesine temel teşkil eden ilke ve kuralların tamamının hiçe sayıldığı, YÜCE AUTO tarafından tüm bayilere eşit ve adil davranılmadığı; "Yatırım İnşaat İş Programı" uygulaması kapsamında, inşaatı başlayamayan ya da başlamakla birlikte Protokol'de belirtilen süreyi aşan ve nihayetinde inşaatı tamamlayamayan kimi bayilere ek süre verildiği, kimi bayiler tarafından hazırlanan projelere ilişkin değerlendirme yanıtı verilmediği ya da geç verildiği, böylece, Protokol'de belirtilen sürenin geçmesine ve sözleşmelerin feshedilmesine neden olduğu, SKODA marka araç satış ve servis bölümlerine ilişkin tüm işlemlerin gerçekleştirildiği Turkuaz otomasyon sistemi üzerinden bazı bayilerin tavsiye edilen fiyat seviyesinin altında satış yapmasına izin verildiği, dolayısıyla piyasanın kendi kuralları içinde işlemesine engel olduğu, YÜCE AUTO tarafından SKODA marka araçların Türkiye'de en çok satan modeli olan Octavia araçların bayilere eşit sayıda/orantısız olarak gönderilmemesi, üstelik bu modelin başka model araçların alımı şartına bağlanması, aynı dönemde, bayiler arasında farklı indirim oranları uygulanması, bayilere gelen filo satış taleplerinin müşterinin geldiği bayi tarafından karşılanmasının sağlanması yerine başka bayilere yönlendirilmesi ve ayrıca bu bayilere %1-2 fazla indirim uygulanması, bayilerin tümüne mobil araç temin edilmemesi ve bazılarının da gecikmeli olarak temin edilmesi, bölge müdürünce aylık hedefe bağlı prime hak kazanabilmek için bayilerden hileli uygulamalar yapılmasının talep edilmesi, bayilerce eğitim masraflarının karşılandığı bayi çalışanlarının Doğuş Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.'nin (DOĞUŞ OTOMOTİV) VOLKSWAGEN bayilerinde işe başlatılması, son yıllarda SKODA bayiliklerinin sadece DOĞUŞ OTOMOTİV'in VOLKSWAGEN bayilerine verilmesi, 28.02.2016 tarihinde başvuru sahipleri ile birlikte sözleşmeleri feshedilen bayilerden bazılarının, belli bir süre geçtikten sonra farklı bir unvan ile başvuruları halinde kendilerine yeniden SKODA bayiliği verileceğinin beyan edilmesi ve araç bakım hizmetleri kapsamında Shell ve Castrol marka ürünlerin kullanımının zorunlu tutulması, kullanımı zorunlu hale getirilen Turkuaz otomasyon programı ile bayilerin bütün satışlarının kontrol altına alınması

T.C.
ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
8. İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2019/3004
KARAR NO : 2020/363

suretiyle ayrıca rekabetin ihlal edildiği" iddialarına yer verildiği, dava konusu Kurul kararında ise özetle; "YÜCE AUTO tarafından yetkili satıcı ve servislere getirilen satış yeri ve servis yerine ilişkin kriterler çerçevesinde, bu kriterlerin hizmet gerekleriyle ilişkili olup olmadığının ve uygulamada inşaatların hangi ölçütlere göre tamamlanmış sayılıp sayılmayacağına dolayısıyla bayiler arasında farklı uygulamalara gidilip gidilmediğinin belirlenmesinin teknik inceleme ve değerlendirme gerektirdiği, bu hususların tespitinin 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında olduğu, 2005/4 sayılı Tebliğ'de her ne kadar yetkili dağıtıcıları koruyan fesih hükümlerine yer verilmiş olsa da feshin haklı gerekçeye dayanıp dayanmadığı, fesih bildirimindeki gerekçelerin anlaşma yükümlülüklerinin ihlali olup olmadığı veya feshin gerçekten fesih bildiriminde yazan gerekçelerle gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hususlarının tespitinin de Rekabet Kurumunun görev ve yetki alanında olmadığı, Tebliğ'in 4. maddesinin dördüncü fıkrasında "anlaşmanın fesih bildiriminde gösterilen gerekçelerin anlaşmanın feshini haklı gösterip göstermeyeceği" hususundaki anlaşmazlıkların mahkeme, bağımsız uzman veya hakem değerlendirmesi çerçevesinde belirlenebileceği düzenlendiğinden, başvuruda yer alan "feshi ihbar süresinin şeklen uygulandığı ancak Tebliğ'in amacına uymadığı" iddiasına yönelik hususların tespitinin de 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında olduğu, feshi ihbar sürelerine uyulması ve feshin haklı gerekçelere dayandırılması grup muafiyetinden yararlanmanın koşulları olmakla birlikte, bu hususlara aykırılığın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde değerlendirilebilecek açık bir rekabet ihlali niteliği taşımadığı, mezkur düzenlemeye aykırı hareket edilmesi halinde özel hukuk uyuşmazlığının ortaya çıkacağı, söz konusu inşaat projelerine uyumluluğun sağlanıp sağlanmadığı hususunun, Kurulun geçmiş kararları doğrultusunda, teknik inceleme gerektirmesi nedeniyle, fesih sürelerinin YÜCE AUTO tarafından şeklen uygulandığına ve/veya 2005/4 sayılı Tebliğ'in amacına aykırı uygulandığına ilişkin iddiaların ise özel hukuk uyuşmazlığı doğurması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında olduğu, YÜCE AUTO ile yetkili satıcıları ve yetkili servisleri arasındaki sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğ'e aykırı şekilde feshedildiği yönündeki iddiaya ilişkin olarak 2005/4 sayılı Tebliğ ve 4054 sayılı Kanun kapsamında tesis edilecek herhangi bir işlem bulunmadığı, "Yatırım İnşaat İş Programı" uygulaması kapsamında, kimi bayilere ek süre verildiği, kimi bayiler tarafından hazırlanan projelere ilişkin değerlendirme yanıtı verilmediği ya da geç verildiği iddiasının bir önceki bölümde değerlendirilen hususlarla benzer nitelik taşıdığı, konuya ilişkin tespit için teknik inceleme ve değerlendirme gerektirdiği, bu nedenle ilgili hususların tespitinin 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında olduğu, Octavia modelinin bayilere eşit sayıda/orantısız olarak gönderilmediği iddiasına ilişkin olarak, ön araştırma sürecinde gerek YÜCE AUTO gerekse bayilikleri devam eden veya sonlanan taraflardan temin edilen bilgiler doğrultusunda, araç dağıtımında belli yöntemlerin izlendiği, tüm bayilere araç temin edilme yoluna gidildiği, bu çerçevede, ticaretin doğası gereği, araç satışı yapacak olan bayiye müsait araç bulunması durumunda gönderilmemesinin YÜCE AUTO'nun ticari çıkarları ile bağdaşmadığının değerlendirildiği, bayilere tahsis edilen araç sayısındaki farklılıkların bayilerce gerçekleştirilen satış ve projeksiyon kaynaklı olduğu iddianın gerçeği yansıtmadığı, bayiler arasında farklı indirim oranları uygulandığı ve SKODA marka araç satış ve servis bölümlerine ilişkin tüm işlemlerin gerçekleştirildiği Turkuaz otomasyon sistemi üzerinden bazı bayilerin tavsiye edilen fiyat seviyesinin altında satış yapmasına izin verildiği iddialarına ilişkin olarak ön araştırma döneminde, bayilikleri devam eden ve sonlanan taraflardan temin edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde, YÜCE AUTO tarafından bayilerce uygulanacak fiyat ve iskonto oranlarına müdahalede bulunulmadığı, aynı zamanda birden fazla iskonto tipinin geçerli olduğu ve gerekli koşulların sağlanması halinde bunların uygulandığı, YÜCE AUTO tarafından tavsiye fiyat listesi sisteminin uygulandığı ve bayilerin bunun altında veya üstünde fiyatlamada özgür oldukları, farklı indirim oranlarının bayiler arasında bir ayrımcılık olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, tavsiye fiyat listesinin yayımlanmasının ise, söz konusu fiyatların üstüne çıkılmasını zorlaştırdığı kabul edilmekle beraber bayilerin fiyat düşürmek suretiyle rekabet etmelerinin önünde bir engel olmadığı, Filo satış taleplerinin müşterinin geldiği bayi tarafından karşılanması yerine belirli bayilere yönlendirildiği iddiasına ilişkin olarak ön araştırma sürecinde bayilikleri devam eden veya sonlanan taraflardan temin edilen

T.C.
ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
8. İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2019/3004
KARAR NO : 2020/363

bilgiler çerçevesinde, filo şirketlerinden doğrudan YÜCE AUTO'ya gelen yüksek montanlı alım taleplerinin öncelikle YÜCE AUTO bünyesinde satış departmanınca değerlendirildiği; akabinde, alımı yapılacak araç adedine, bayilerin elinde bulunan araç sayısına, limitleri ile teminatlarına ek olarak yerleşik buldukları illere bakılmak suretiyle taleplerin ilgili bayilere yönlendirildiği, herhangi bir bayiye doğrudan gelen talebin başka bir bayiye yönlendirilmesinin söz konusu olmadığı, ticaretin gereği olarak toplu bir alımın birden fazla satıcı arasında bölünmemesinin filo şirketlerince haklı olarak talep edilmesinin bekleneceği, dolayısıyla yapılan yönlendirmelerin müşteri odaklı olduğu, bayiliği biten bir bayi tarafından sunulan bilginin herhangi bir belge ile desteklenmemiş olması nedeniyle dikkate alınmadığı, bu iddia bakımından da 2005/4 sayılı Tebliğ'in anlaşmaları grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran hallerin sayıldığı 5. maddesi kapsamında herhangi bir sınırlamamın söz konusu olmadığı, Araçlarda Belirli Marka Motor Yağı Kullanımının Zorunlu Tutulduğu iddiasına ilişkin değerlendirmede; "YÜCE AUTO'nun araç bakım hizmetleri kapsamında Shell ve Castrol marka motor yağlarının bayiler tarafından kullanımını zorunlu tuttuğu iddiasına yönelik olarak bilgisine başvuru yapılan bayilerin çoğunun, araç bakım hizmeti kapsamında YÜCE AUTO'nun Shell ve Castrol marka ürünlerin kullanımını zorunlu tutmadığını, tavsiye ettiğini, önaraştırma sürecinde temin edilen bilgilerden, YÜCE AUTO'nun bağlı olduğu grubun izlediği global stratejinin bir parçası olarak Castrol marka yağ kullanımını tavsiye ettiği, bununla beraber yetkili servislerin diledikleri madeni yağ sağlayıcısı ile anlaşma yapabildikleri, kurulun araç üreticilerinin belirli marka motor yağı kullanımını zorunlu tuttukları iddiasını incelediği 28.08.2012 tarih, 12-42/1262-413 sayılı kararda da, çok sayıda marka üzerinden yapılan inceleme sonucunda, "Netice itibarıyla, incelenen teşebbüslerin belirli markanın kullanımını zorunlu tutmadıkları, ancak belirli markaları tavsiye ettikleri ve/veya standartları zorunlu tuttukları belirlendiğinden, ilgili Tebliğ'e aykırılık bulunmadığı" yönünde karar verildiği, ayrıca yakın zamanda alınan 13.10.2016 tarihli ve 16-33/575- 251 sayılı Kurul kararında da DOĞUŞ OTOMOTİV tarafından yetkili servislerde Castrol marka yağların kullanımının zorunlu olduğu ve başka marka yağ kullanılmasına izin verilmediği iddiasının incelenerek başvurusunun reddedildiği, tüm bu nedenlerden dolayı, YÜCE AUTO'nun, yetkili servislerde Shell ve Castrol marka motor yağlarının kullanımını zorunlu tuttuğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı", Başvuru Sahibinin Diğer iddialarının Değerlendirilmesinde; "Başvuruda yer alan, bölge müdürünce aylık hedefe bağlı prime hak kazanabilmek için bayilerden hileli uygulamalar yapılmasının talep edilmesi, bayilerin bazılarının mobil araç temin edilmemesi, bazılarının da gecikmeli olarak temin edilmesi, bayilerce eğitim masraflarının karşılandığı bayi çalışanlarının DOĞUŞ OTOMOTİV'in VOLKSWAGEN bayilerinde işe başlatılması, son yıllarda SKODA bayiliklerinin sadece DOĞUŞ OTOMOTİV'in VOLKSWAGEN bayilerine verilmesi, 28.02.2016 tarihinde başvuru sahipleri ile birlikte sözleşmeleri feshedilen bayilerden bazılarının, belli bir süre geçtikten sonra farklı bir unvan ile başvurmaları halinde kendilerine yeniden SKODA bayiliği verileceğinin beyan edilmesi şeklindeki iddiaların 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı" sonucuna ulaşılarak dava konusu Kurul kararının alındığı, bu durumda, davacı şirketlerin yetkili satıcı ve/veya servisleri arasında ayrımcılığa sebebiyet verecek uygulamalarda bulunarak 2005/4 sayılı Tebliğ'e aykırılık oluşturulduğuna dair iddialar konusunda gerekli ve yeterli incelemenin yapıldığı, söz konusu iddiaların Kanun ve tebliğ kapsamında rekabeti ihlal edici ve sınırlandırıcı bir etkisinin tespit edilememiş olması karşısında, davacının şikayetinin reddedilerek soruşturma açılmamasına dair dava konusu Rekabet Kurulu Kararı'nda hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine, ilişkin olarak, Ankara 16. İdare Mahkemesi'nce verilen 04/02/2019 tarih ve E:2017/881, K:2019/189 sayılı kararın, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek istinaf başvurusunun kabulü ile anılan kararın kaldırılması ve dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

DAVALI İDARENİN SAVUNMASININ ÖZETİ : Mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmuştur.

T.C.
ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
8. İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2019/3004
KARAR NO : 2020/363

MÜDAHİL TARAFIN SAVUNMASININ ÖZETİ :Mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesince 2577 sayılı Yasanın değişik 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek gereği görüldü :

Ankara 16. İdare Mahkemesi'nce verilen 04/02/2019 tarih ve E:2017/881, K:2019/189 sayılı karar usul ve hukuka uygun olup istinaf başvurusunun kabulünü gerektiren bir neden bulunmadığından, davacı tarafın İSTİNAF BAŞVURUSUNUN REDDİNE, yargılama giderlerinin başvuruda bulunan taraf üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan miktarın istenilmesi halinde ilgili tarafa iadesine, 2577 sayılı Yasanın değişik 46. maddesi uyarınca kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde **Danıştay ilgili Dairesine temyiz yolu açık** olmak üzere, 27/02/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ERGÜN ÖZCAN
32728

Üye
ERKAN DEMİRTAŞ
37980

Üye
HÜSEYİN MISIR
38043